

Intervenció en alteracions del llenguatge associades a altres patologies **2015/2016**

Codi: 101721

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Cristina Andrés Carrillo

Correu electrònic: Cristina.Andres@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Eulàlia Noguera Llopart

Prerequisits

Aquesta assignatura consta d'una part important d'activitats de pràctica, per això és imprescindible que els estudiants participin de forma activa i seguida al seminaris de discussió conjunta i en grups, per tant és obligatòria l'assistència en un 80%. En cas de no complir aquest criteri del 80% no s'avaluaran els treballs aplicats en les classes de pràctiques (Ev2). Les classes teòriques són d'assistència opcional.

Es recomana revisar els conceptes de l'assignatura de Alteracions del Llenguatge associades a altres patologies.

Objectius

Aprofundir en el coneixement del mètode d'observació directa i sistemàtica en nens entre 0 i 6 anys.

Conèixer el Programa Hanen i saber-lo aplicar en col·laboració amb la família.

Demostrar que ha après els conceptes teòrics de l'assignatura

Veure document "Guió del treball pràctic"

Comprensió dels orígens de l'Atenció Precoç, els seus àmbits d'actuació i les funcions dels professionals que hi treballen.

Aprofundir en el coneixement del mètode d'observació directa i sistemàtica en nens entre 0 i 6 anys.

Aprofundir en el coneixement del mètode d'observació directa i sistemàtica en nens entre 0 i 6 anys.

Conèixer el procés assistencial inicial, l'avaluació i diagnòstic en l'àmbit d'atenció precoç.

Saber com s'elabora un pla terapèutic, aprendre estratègies i procediments d'intervenció, i finalment, conèixer com finalitza el procés assistencial en un CDIAP.

Conèixer el Programa Hanen i saber-lo aplicar en col·laboració amb la família.

Conèixer el Programa Hanen i saber-lo aplicar en col·laboració amb la família.

Resolució de dubtes i altres qüestions en l'elaboració del treball.

Competències

- Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
- Demostrar que es coneixen els límits de les pròpies competències i saber identificar si és necessari fer un tractament interdisciplinari.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Dominar la terminologia que permeti interactuar de manera eficaç amb altres professionals.
- Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
- Explicar i argumentar el tractament seleccionat.
- Gestionar la diversitat sociocultural i les limitacions associades a les diferents patologies.
- Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.

Resultats d'aprenentatge

1. Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
2. Descriure i explicar de manera argumentada el tractament logopèdic adequat per als casos treballats.
3. Explicar de manera argumentada les situacions que requereixen la participació d'altres professionals o la derivació del pacient a altres professionals.
4. Explicar de manera argumentada quines tècniques d'intervenció semblen més adequades per als casos particulars presentats.
5. Explicar la terminologia pròpia d'altres professions relacionades amb els pacients que són subjectes de la intervenció.
6. Explicar les limitacions associades a les diferents patologies del llenguatge secundàries a altres alteracions, així com les associades a l'estatus cultural i socioeconòmic del pacient.
7. Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
8. Redactar informes d'exploració i diagnòstic, així com de les pautes de tractament adequades a cada pacient segons la patologia que té.

Continguts

Bloc 1: Atenció precoç

Mòdul didàctic 1: Marc teòric en Atenció precoç. Orígens de l'Atenció Precoç, Els seus àmbits d'actuació i les funcions dels professionals que hi treballen.

Mòdul didàctic 2: Procés assistencial, avaluació i diagnòstic.

Mòdul didàctic 3: Pla terapèutic i finalització del procés assistencial.

Bloc 2: General

Part I:

Mòdul didàctic I: Evolució històrica del concepte de discapacitat: deficiència, discapacitat i minusvalidesa. Enfoc habilitador i model de participació.

Mòdul didàctic II: Procés assistencial, avaluació i diagnòstic. Evolució històrica del concepte necessitats educatives especials.

Mòdul didàctic III: Intervenció Naturalista i Interaccional. Implicació terapèutica i participació familiar.

Part II:

Mòdul didàctic IV: La discapacitat intel·lectual. Treball amb casos.

Mòdul didàctic V: La discapacitat motriu. Treball amb casos.

Mòdul didàctic VI: Intervenció en comunicació i llenguatge en TEA. Treball amb casos.

Metodologia

Les diferents temàtiques del programa s'introduiran a partir d'una exposició a càrrec de la professora corresponent, i s'aprofundiran amb documents que els alumnes hauran de llegir individualment i amb exemples de materials i activitats d'avaluació. Els alumnes hauran de llegir els documents corresponents a les lectures obligatòries abans o màxim al llarg de la mateixa setmana en què s'hagi introduït el tema.

Els seminaris pràctics consisteixen en realitzar un seguiment de casos a partir de visionats de vídeos i un treball grupal realitzat durant les sessions. S'habilitarà un espai al Campus Virtual per complementar amb lectures aquests treballs pràctics.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	24,5	0,98	4, 5, 6, 7
Classes pràctiques	19	0,76	2, 3, 4, 7
Tipus: Supervisades			
Atenció individualitzada (presencial o virtual) als estudiant que ho sol·licitin	10	0,4	1, 7
Participació en els fòrums i activitats al Campus Virtual	10	0,4	3, 4, 7
Tutories de seguiments dels treball grups	12,5	0,5	1, 2, 5, 7
Tipus: Autònomes			
Cerca autònoma d'informació	10	0,4	1, 2, 5, 7

Estudi individual de la matèria i preparació per l'examen	20	0,8	1, 3, 5, 6, 7, 8
Lectura d'articles i capítols de llibre	24	0,96	1, 4, 6, 7
Treball grupal per la realització del treball final	20	0,8	1, 2, 4, 6, 7, 8

Avaluació

Definició		F
Estudiant avaluable	Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) constarà com a "avaluable"	1
Assignatura superada	L'estudiant que obtingui una nota de curs de 5 o més punts (escala 0-10) assolirà la suficiència en l'assignatura, sempre i quan hagi entregat la totalitat dels treballs i serà imprescindible haver obtingut com a mínim una nota de 4 en els exàmens de la prova individual (Bloc General i Bloc Atenció Precoç)	1
Sistema de reavaluació	Pels alumnes que no hagin superat l'assignatura i tinguin una nota final de 4 o més punts. Consistirà en un examen escrit amb qüestions sobre la teoria i les pràctiques de l'assignatura. La nota assolida serà d'un màxim de 5 punts.	

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova teòrica	40%	0	0	2, 3, 4, 6
Treball escrit en grup	40%	0	0	1, 2, 4, 5, 7, 8
Treballs aplicats a les classe pràctiques	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 7

Bibliografia

- AIMARD, P; ABADIE, C. (1992) *Intervención precoz en los trastornos del lenguaje del niño*. Barcelona: Masson.
- BASIL C., BOLEA E., SORO-CAMATS E. (1997) *La discapacidad Motriu*.
- CABRERA, M.C., SÁNCHEZ, C. (1985). *La estimulación precoz - Un enfoque práctico*. Madrid: Siglo XXI
- CAMPO, A.J., RIBERA, C. (1992). *El juego de los niños y el diagnóstico "La hora de juego"*. Barcelona: Ediciones Paidós.
- DEL RIO, M.J. (1997) *Lenguaje y comunicación en personas con necesidades especiales*. Barcelona: Martínez Roca.
- DEL RIO, M.J. I TORRENS V. (2006) *Lenguaje y comunicación en los trastornos del desarrollo*. Pearson educación. S.A. Madrid.
- DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2001) *Llibre blanc de l'atenció precoç*. Diputació de Barcelona.

FEDERACIÓN ESTATAL DE ASOCIACIONES DE PROFESIONALES DE ATENCIÓN TEMPRANA (GAT) (2004). *Organización diagnóstica para la atención temprana (ODAT)*. Real Patronato sobre Discapacidad.

FERRARI, P. (2000) *El autismo infantil*. Madrid: Biblioteca Nueva.

FEY, M. (1995) *Language Intervention, Preschool Through the Elementary Years*. Boston: Allyn and Bacon

FUNDACIÓ VIDAL I BARRAQUER (1995) *Nous models de família en l'entorn urbà*. Editat per la Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social.

GARDINI, M.; MAS, C. (2001) *Observar, conocer y actuar. Método de intervención en la relación y el comportamiento del niño*. Madrid: PIRÁMIDE.

GASSIER, J. (1990) *Manual del desarrollo psicomotor del niño*. Barcelona: Masson.

GENERALITAT DE CATALUNYA (2010). *Recull de procediments d'atenció directa per als centres de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP)*. Taula Tècnica d'Atenció Precoç. Col·lecció eines 10. ICASS

GENERALITAT DE CATALUNYA (2005) *Créixer amb tu; Els infants de 0 a 18 mesos. Els infants de 18 a 36 mesos*.

GENERALITAT DE CATALUNYA (2003) *L'ús del llenguatge a l'escola*.

GOMEZ, VIGUER, CANTERO (2003) *Intervención Temprana. Desarrollo óptimo de 0-6 años*. Psicología Pirámide.

HEGDE, M. N., & MAUL, C. A. (2006). *Language Disorders in Children: An Evidence-based Approach to Assessment and Treatment*. Boston: Pearson/Allyn & Bacon.

JANÉ, M.C. (2001) *Llenguatge i psicopatologia de la infantesa i l'adolescència. Clínica i avaluació. Materials 101*. Barcelona: Edicions UAB.

JIMÉNEZ, J.; ALONSO, J. (2000) *Corregir problemas de lenguaje*. Barcelona: RBA Libros.

LÓPEZ, G.; MONSALVE, C.; ABAD, J. *Necesidades educativas en el Síndrome X Fràgil*. Asociación Síndrome X Fràgil

MARTIN BORREGUERO, P. (2004) *El síndrome de Asperger*. Madrid: Alianza Editorial.

MARTISEN H. (2006) *Interacción, lenguaje y comunicación en niños con autismo*.

MCCAULEY, R. J., & FEY, M. E. (2006). *Treatment of language disorders in children*. Boston: Paul H. Brookes Pub.

MILLÉ M. GRACIA; MULAS, F. (2005) *Atención Temprana: Desarrollo infantil, diagnóstico, trastornos e intervención*. Valencia: PROMOLIBRO.

MORTON, J. (2004) *Understanding Developmental Disorders: A Causal Modelling Approach*. Malden: MA: Blackwell Publishers.

NARBONA, J.; CHEVRIE-MULLER (1997) *El lenguaje del niño*. Barcelona: Masson.

NATIONAL CENTER FOR CLINICAL INFANT PROGRAMS (1998) *Clasificación diagnóstica: 0-3*. Paidós.

OWENS, R. (1991/2004). *Language Disorders, a Functional Approach to Assessment and Intervention*, Boston: Pearson.

PEPPER, J. I WEITZMAN, E. (2007). *Hablando nos entendemos los dos. Una guía práctica para padres de niños con retraso del*

lenguaje. Toronto: The Hanen Program.

PUYUELO M., COLBS (2001) Casos clínicos en logopedia. Barcelona: Masson.

PUYUELO M., POO P., BASIL C., LE MÉTAYER M (1996) Logopedia en paràlisi cerebral. Barcelona: Masson.

ROSELL C., SORO-CAMATS E., BASIL C. (2010) Alumnado con discapacidad motriz. Barcelona: Graó.

STERN, D. (2000) *Diari d'un bebè. Tot allò que l'infant veu, sent i experimenta*. Barcelona: Columna Assaig.

ZULETA MOLLÉ (2001) *Programa para la estimulación del desarrollo infantil: 1º-2º-3º-4º año de vida*. CEPE.